

Ποια επαναδιαπραγμάτευση;

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 29.07.2012

Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλει η κυβέρνηση να επανεκκινήσει τις μεταρρυθμίσεις, η προσδοκία εξόδου της Ελλάδας από την Ευρωζώνη παραμένει κυρίαρχη. Στην πρόσφατη έκθεσή του, το Citigroup ανεβάζει την πιθανότητα εξόδου της Ελλάδας στο 90% από 50%-75% πριν από τις εκλογές, διαπιστώνοντας ότι «υπάρχει αγεφύρωτο χάσμα μεταξύ της δημοσιονομικής προσαρμογής και των μεταρρυθμίσεων στις οποίες προσβλέπει η τρόικα και αυτών που είναι πολιτικά και οικονομικά εφικτές στην Ελλάδα». Αυτό που επείγει δεν είναι η αναδιαπραγμάτευση αλλά αποφασιστικά και άμεσα μέτρα για να συρρικνωθεί το κομματικό κράτος, η πηγή τόσο των ελλειμμάτων και του χρέους όσο και της έλλειψης ανταγωνιστικότητας. Οι αλλεπάλληλες φοροεπιδρομές με θύματα συνεχώς τους ίδιους βαθαίνουν την ύφεση και αναβάλλουν την εξυγίανση του Δημοσίου. Ο χρόνος έχει λιγοστέψει δραματικά από την αναποφασιστικότητα του πολιτικού συστήματος και τη διεξαγωγή δύο αλλεπάλληλων εκλογικών αναμετρήσεων μόλις πετύχαμε το «κούρεμα» των ομολόγων αλλά πριν εφαρμόσουμε τις περικοπές δαπανών που συμφωνήσαμε. Τώρα όλες οι προσπάθειες πρέπει να επικεντρωθούν στην περικοπή των δημόσιων δαπανών, στις αποκρατικοποιήσεις και στην πάταξη της φοροδιαφυγής με την τεχνική βοήθεια της τρόικας, που μέχρι σήμερα δεν έχει αξιοποιηθεί. Μόνο έτσι μπορεί να δημιουργηθεί το περιθώριο που χρειάζεται για την επανεκκίνηση του ιδιωτικού τομέα μέσω της μείωσης της φορολογίας, την αποπληρωμή των απλήρωτων υποχρεώσεων του κράτους προς τους ιδιώτες και την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών για να λήξει η πιστωτική ασφυξία.

Η συγχώνευση φορέων του Δημοσίου με μετάταξη του προσωπικού ελάχιστα μειώνει τις δαπάνες. Χρειάζεται δραστική μείωση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων με αποζημίωση που ανέρχεται στο 70% του βασικού μισθού τους, όπως έχει προτείνει η Δράση. Μόνο έτσι μπορούν να εξοικονομηθούν τα 11,6 δισ. ευρώ που αναζητεί η κυβέρνηση και ταυτόχρονα να μειωθεί σημαντικά η γραφειοκρατία που είναι τροχοπέδη στην ανάπτυξη. Δραστηριότητες όπως οι διεθνείς εκθέσεις, οι κατασκευές, η αποκομιδή των απορριμμάτων κ.λπ. θα πρέπει να εκχωρηθούν στον ιδιωτικό τομέα σε εύλογο χρόνο, μαζί με ένα τμήμα του προσωπικού τους. Η άμεση πώληση του ΟΠΑΠ θα αποτελούσε έμπρακτη απόδειξη ότι η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να αγνοήσει μικροκομματικά συμφέροντα και να κινηθεί με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον. Η αποφυγή του πολιτικού κόστους σήμερα είναι μια εθνικά καταστροφική συμπεριφορά.

Το τελευταίο που θα πρέπει να επιδιώκει η κυβέρνηση είναι η επιμήκυνση του προγράμματος σταθεροποίησης, που απλώς θα συσσωρεύσει πρόσθετο χρέος και θα παρατείνει την αβεβαιότητα. Από τη στιγμή που η κυβέρνηση θα καταβάλλει σοβαρές προσπάθειες να συρρικνώσει το Δημόσιο και να εξαλείψει την πηγή των ελλειμμάτων, θα μπορούσε να ζητήσει «κούρεμα» του χρέους προς τους εταίρους μας στην Ευρωζώνη. Το «κούρεμα» των ομολόγων που κατείχαν ιδιώτες επενδυτές κατά 106 δισ. ευρώ τον Μάρτιο μείωσε το χρέος οριακά, χωρίς να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα, διότι χρειάστηκε να δανειστούμε από τους εταίρους μας 30 δισ. ευρώ για να αποζημιώσουμε τους ομολογιούχους με ομόλογα AAA του μηχανισμού

στήριξης EFSF και άλλα 28 δισ. ευρώ για να καλύψουμε τις ζημιές που υπέστησαν οι τράπεζες και τα ασφαλιστικά ταμεία εξαιτίας του «κουρέματος». Το γεγονός ότι τα νέα ομόλογα που εκδόθηκαν σε αντικατάσταση των παλαιών τιμολογούνται στο ένα έκτο της ονομαστικής τους αξίας αντανακλά την προσδοκία της αγοράς για νέο «κούρεμα». Αν μπορέσουμε να δεσμευτούμε σε μέτρα που μειώνουν τις δαπάνες σε μόνιμη βάση, ώστε να εξασφαλίσουμε πρωτογενές πλεόνασμα και να παύσουμε να δημιουργούμε νέο χρέος, οι εταίροι μας θα μπορούσαν να αποδεχθούν τη διαγραφή ενός τμήματος του χρέους για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα. Για παράδειγμα, η κυβέρνηση θα μπορούσε να επικαλεστεί τα βήματα που συντελούνται προς την τραπεζική ένωση της Ευρωζώνης ώστε η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών να επιβαρύνει τον μόνιμο μηχανισμό στήριξης ESM και όχι το Δημόσιο. Εναλλακτικά (ή συμπληρωματικά), θα μπορούσαν να «κουρευτούν» τα ομόλογα ύψους 50 δισ. ευρώ που η ΕΚΤ αγόρασε στη δευτερογενή αγορά σε μια μάταιη προσπάθεια να σταθεροποιήσει την αγορά, καθώς και τα δάνεια που μας παραχώρησαν οι χώρες-μέλη της Ευρωζώνης.

Το κυριότερο στοίχημα όμως δεν είναι αν η κυβέρνηση μπορεί να πείσει τους εταίρους μας να προσφέρουν πρόσθετη οικονομική στήριξη, αλλά κατά πόσο μπορεί να προσελκύσει ιδιωτικά κεφάλαια για την επανεκκίνηση της οικονομίας. Οσο πλανάται η προσδοκία εξόδου από την Ευρωζώνη, είναι απίθανο να εισρεύσουν τα κεφάλαια που είναι απαραίτητα για τις επενδύσεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η κυβέρνηση καλείται να αντιστρέψει τη βαθιά εμπεδωμένη δυσπιστία για τη βούληση της Ελλάδας να εφαρμόζει όσα υπογράφει. Η αποτυχία της πολιτικής της τελευταίας διετίας είναι προφανής. Αυτή οφείλεται στη μη εφαρμογή των διαρθρωτικών αλλαγών που θα καθιστούσαν την οικονομία πιο ανταγωνιστική και θα διέυρυναν την παραγωγική βάση. Οφείλεται επίσης στην επιλογή της κυβέρνησης να επιβάλει οριζόντιες περικοπές και μαπαράζ νέων φόρων προκειμένου να συντηρήσει το κομματικό κράτος, πολιτική στην οποία η τρόικα δεν συναινούσε. Είναι εύκολο να κατηγορεί κανείς το Μνημόνιο για τα δικά του λάθη. Τα λάθη αυτά πρέπει να αποφύγουμε να επαναλάβουμε αν θέλουμε να ξεπεράσουμε την κρίση.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων E.F. Consulting και μέλος της κεντρικής επιτροπής της Δράσης.